

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liiton Kiertotalouden green deal - prosessi

Kiertotalouden green deal – maakuntien klinikka 11.3.2025

Enni Huotari, Keski-Suomen liitto

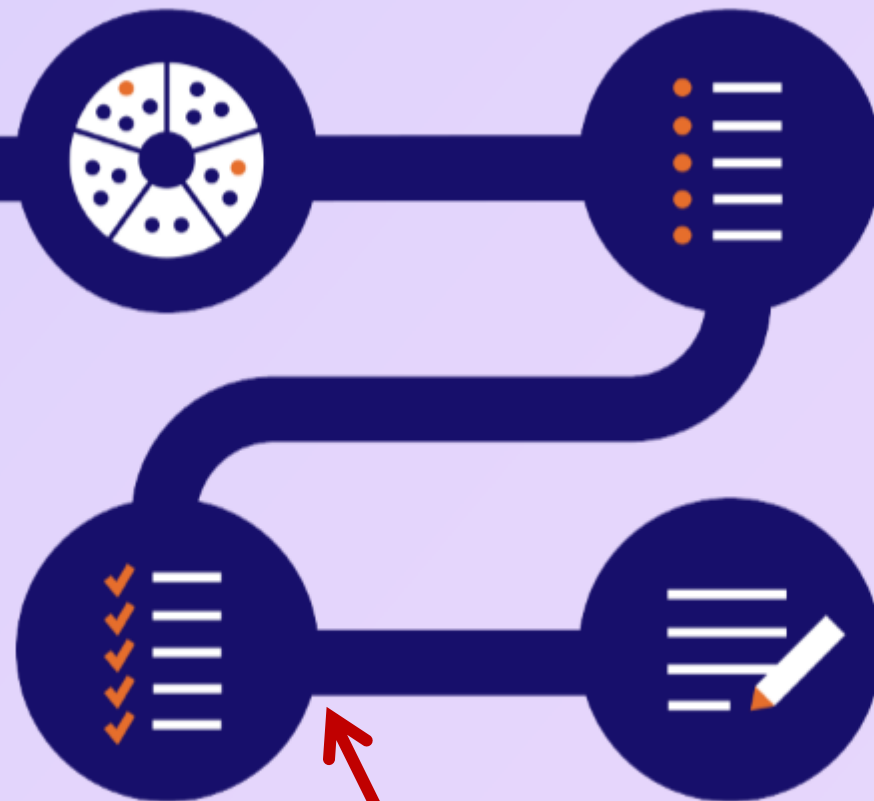
Kiertotalouden green deal syntyy näin.

Kiertotaloussiirtymä tapahtuu viidellä muutosalueella, jotka jakautuvat toimenpidealueisiin. Sitoutuja valitsee omat toimenpiteensä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

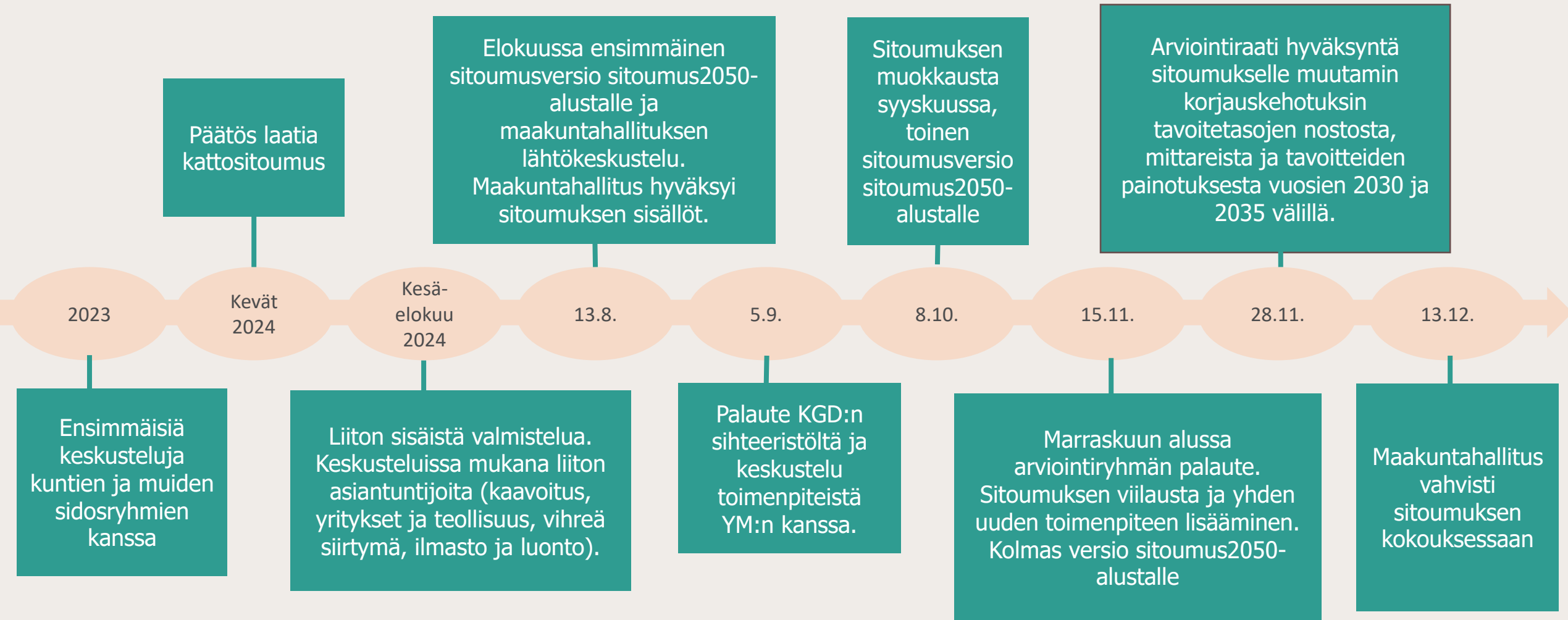
1. Organisaatio valitsee toimia vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

2. Organisaatio konkretisoi toimenpiteet oman toimintansa ja lähtötasonsa näkökulmasta.

3. Arviointiryhmä antaa suosituksensa sitoumuksen hyväksymisestä tai korjaamisesta ministeriölle. Organisaation ylin päättävä taho hyväksyy sitoumuksen.

4. Organisaatio raportoi toimiansa edistymisestä Sitoumus 2050 -alustalla joka kolmas vuosi. Kiertotalouden green dealin ohjausryhmä seuraa ja sparraa sitoumusten toteutusta.

Mistä lähdettiin liikkeelle?

- Ensimmäisen version toimenpiteet yleistasoisia
- Kattositoumuksia ei vielä ollut -> sitoumusversio vapaasti ideoitu "testi"
- Mittarit laadullisia ja mittareiden yhdistelmiä
- Ensimmäisen version palautteet:
  - Jämäköittäminen
  - Mittareiden selkeyttäminen
  - Toimenpiteiden konkretisoiminen

Mistä lähdettiin liikkeelle?

- Kytetään kiertotalous entistä vahvemmin mukaan aluekehittämiseen ja alueidenkäytönsuunnitteluun. Hyödynnetään toiminnassa mm. Kisun kiertotalousajattelun työkalupakkia. Kiertotaloutta tehdään näkyvämmäksi maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa (tavoite 2030) ja laajemmin maakunnan strategioissa ja kaavoituksessa (mm. kunnat) (tavoite 2035).
- Lisätään kiertotalouden toteutumista ja edistymistä maakunnassa tukemalla alueen toimijoita kiertotalouden edistämisessä, kiertotalousrahoituksen hakemisessa, kiertotaloustoimenpiteiden toteuttamisessa.
- Teollisten symbioosien edistäminen alueellisilla toiminta- ja liiketoimintamalleilla. Parannetaan teollisen kiertotalouden ja symbioosien mahdollisuuksia alueellisilla toiminta- ja liiketoimintamalleilla. Keski-Suomessa otetaan käyttöön GIA-hankkeessa valmisteltavaa vihreän teollisuusalueen sertifikaatti.
- Hyödynnetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien rahoitusta kiertotalouden edistämisessä Vihreämmän Euroopan sekä kiertotaloussiirtymän edistämisessä.
- Edistetään vedyn roolia Keski-Suomen energiantuotannossa mm. aktiivisella keskustelulla maakunnan sisäisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti, rahoittamalla vetyyn liittyviä TKI-hankkeita, sekä selvittämällä vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkoston nykytilaa ja skenaarioita.
- Kehitetään ja pilotoidaan yritysten työkaluja kiertotalouden edistämiseksi. Kehitetään ja jalkautetaan työkaluja yritysten ja muiden sidosryhmien kiertotaloutta lisäävien ja luontokatoa ehkäisevien toimintamallien edistämiseksi. Teemme näkyväksi työkaluja ja esimerkkejä, joilla toimijat voivat samanaikaisesti hillitä luontokatoa ja edistää kiertotaloutta.

Haasteet

- Kattositoumuksen rooli ja koko alueelle sopivien toimenpiteiden valinta
- Mittarit
- Tavoitetasojen asettaminen koko aluetta kuvaavaksi
- Lähtötason määrittäminen

Kattositoumustoimenpide 1: Kiertotalouden green dealin edistäminen

- **Lisätään kiertotalouden toteutumista ja edistymistä maakunnassa tukemalla alueen toimijoita kiertotalouden edistämisessä, kiertotalousrahoituksen hakemisessa, kiertotaloustoimenpiteiden toteuttamisessa ja kannustamalla alueen toimijoita Kiertotalouden green deal -sitoumusten tekemiseen.**
- Kytetään kiertotalous entistä vahvemmin mukaan aluekehittämiseen ja alueidenkäytön suunnitteluun. Kiertotaloutta tehdään näkyvämmäksi maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa (tavoite 2030) ja laajemmin maakunnan strategioissa ja kaavoituksessa (mm. kunnat) (tavoite 2035).
- Maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnissa nostetaan kiertotalous yhdeksi arvioitavaksi teemaksi.
- **Mittari: Green deal sitoumusten määrä Keski-Suomesta. Lähtötaso 0. Tavoitteet 15 (2030), 22 (2035)**

Kattositoumustoimenpide 2: Kiertotalouden green dealin edistäminen

3.2.E Hyödynnetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien rahoitusta

- **Keski-Suomen liitto myöntää rahoitusta maakunnan elinvoimaa ja hyvinvointia vahvistaviin hankkeisiin. Sitoudumme kasvattamaan kiertotalouteen kohdistuvaa rahoitusosuutta. Toimenpiteen toteutus on Keski-Suomen liiton vastuulla.**
- Hakuilmoituksen määrittelyssä painotetaan kiertotaloustavoitteita ja Kiertotalouden green dealin mukaisuutta.
- Hakemusten arvioinnissa tarkastellaan Kiertotalouden green dealin mukaisuutta hakuilmoituksessa määritellyn mukaisesti.
- Tavoitteissa määritelty rahoitusosuus lasketaan Keski-Suomen liiton jaettavissa olevasta EAKR- ja JTF-rahoituksesta.
- **Mittari: Kiertotalouteen kohdistuva rahoitusosuus (%). Lähtötaso 4 %. Tavoitteet 10 % (2030), 15 % (2035).**

4.3.A Polttoon perustumattomat ratkaisut lämmön ja sähkön tuotannossa

- **Otetaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa merkittävässä määrin.** Keski-Suomen liitto kannustaa ja tukee alueen energiayhtiöitä ottamaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa. Lisäksi liitto teettää energian tuotantoon ja käyttöön liittyviä selvityksiä, mm. maakunnallisen energiataseen tai vastaavan muutaman vuoden välein. Lähtötaso perustuu Keski-Suomen vuonna 2024 laadittuun vuotta 2022 koskevaan energiataseeseen. Tavoitetasojen asetannassa on huomioitu tiedossa olevat investoinnit (energiayhtiö Alva) sähkökattiloihin. Tavoitetasoja tarkastellaan uudestaan vuonna 2027, kun Alva on ottanut sähkökattilat käyttöön.
- **Mittari: Mittari: 2030: polttoon perustumattoman energiantuotannon määrä, %.**
Lähtötaso 13.1 %, tavoitteet 17 % (2030), 25 % (2035).

Oma toimenpide: Lisätään tyhjillään olevien rakennusten ja tilojen käyttöä

- **Kokonaissuunnitelma tyhjillään olevien ja tyhjenevien julkisomisteisten kiinteistöjen käytöstä Keski-Suomessa.**
- Suunnitelma alkaa kartoituksella kiinteistöjen käyttöasteesta. Ensimmäisessä vaiheessa (2025–2027) kartoitetaan julkisomisteisten kiinteistöjen käyttöä yhdessä kuntien kanssa ja tunnistetaan vaihtoehtoisia ratkaisuja kiinteistöjen tulevaisuudelle. Kartoitus muodostuu kolmesta kokonaisuudesta 1) suunnitelma työn toteutuksesta ja mukaan otettavat kiinteistöjen määrittely, 2) tietojen keruu ja analysointi, 3) käyttötapojen tunnistaminen ja ideointi.
- Työ alkaa pilotilla, jossa kartoitusta tehdään ja ratkaisuja tunnistetaan kuntaryhmissä. Pilotissa painotetaan harvaan asuttuja alueita.
- Keski-Suomen liiton rooli on kokonaiskuvan luominen, kokonaissuunnitelman tekeminen ja ratkaisujen ideoiminen kuntien työhön nojautuen sekä kuntien tukeminen uusien ratkaisujen käyttöön ottamisessa. Kunnat vastaavat konkreettisesta kiinteistöjen kartoituksesta.
- **Laadullinen mittari: Kokonaissuunnitelman ensimmäinen vaihe valmistunut vuoteen 2027 mennessä, jolloin asetetaan numeerisia tavoitteita tyhjillään olevien rakennusten käytölle sekä purettavien rakennusten materiaalien uudelleenkäytölle.**

Sitoumuksen toteutus

- Kannustetaan kuntia ja muita toimijoita KGD-sitoumuksen valmisteluun
  - Kiertotalouden green deal Keski-Suomessa –webinaari ja työpaja 20.2.2025
- Työ kiinteistöjen käytön kokonaissuunnitelmasta käynnistynyt

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kiitos!

Enni Huotari

enni.huotari@keskisuomi.fi

+358406759945

